

M&A โลก...คาดจะกลับมาโตหลัง COVID-19 คลี่คลาย

ฝ่ายวิจัยธุรกิจ

ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (EXIM BANK)

HIGHLIGHTS

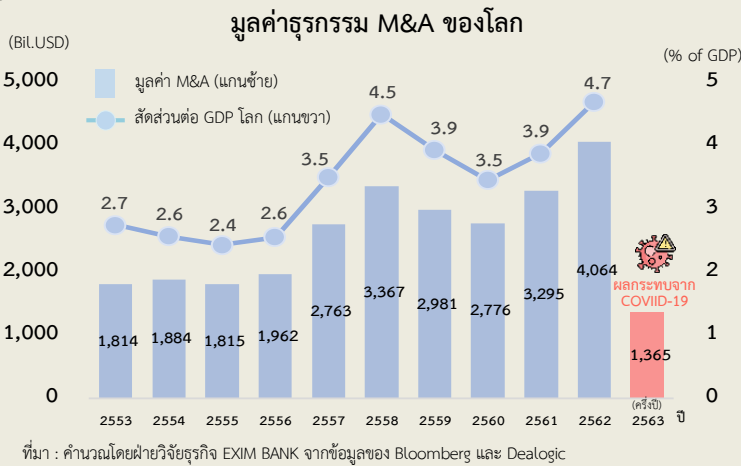
- M&A ทวีปบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจโลกอย่างต่อเนื่องในฐานะเครื่องมือขยายธุรกิจและขยายตลาดของบริษัททั่วโลก โดยในช่วงหลายปีที่ผ่านมา M&A เติบโตต่อเนื่องจนมีมูลค่าสูงกว่า GDP ของหลายภูมิภาค เช่น เอเชีย และแอฟริกา เป็นต้น
- M&A มีแนวโน้มกลับมาเติบโตหลัง COVID-19 คลี่คลาย โดยเฉพาะกลุ่มเทคโนโลยีและธุรกิจการแพทย์ที่สอดคล้องกับเทรนด์ธุรกิจใหม่ (New Normal) โดยขณะนี้หลายบริษัทอยู่ระหว่างชะลอการลงทุนเพื่อปรับกลยุทธ์ M&A ให้สอดคล้องกับภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนไป รวมถึงมองหาบริษัทใหม่ๆ ที่มีศักยภาพในระยะยาว
- M&A เป็นหนึ่งในเครื่องมือสำคัญที่บริษัทไทยใช้ขยายการลงทุนในต่างประเทศ สอดรับกับแนวโน้มการออกไปแสวงหาโอกาสทางธุรกิจใหม่ๆ ในต่างประเทศ แม้ปัญหาข้อจำกัดการขยายธุรกิจภายในประเทศ

Mergers & Acquisitions (M&A) คือ การซื้อหุ้น สินทรัพย์ หรืออื่น ๆ เพื่อให้ได้อำนาจควบคุม/ครอบครองกิจการ

ปัจจุบันหลายบริษัททั่วโลกเดินหน้าขยายธุรกิจทั้งในประเทศและต่างประเทศผ่านการควบรวมกิจการ (Mergers & Acquisitions : M&A) ซึ่งนับเป็นหนึ่งในช่องทางที่ช่วยให้สามารถต่อยอดธุรกิจได้อย่างรวดเร็ว ส่งผลให้มูลค่า M&A ของโลกขยายตัวต่อเนื่องในช่วงหลายปีที่ผ่านมาและทวีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจโลกมากขึ้นเป็นลำดับ สะท้อนจากสัดส่วนมูลค่าธุรกรรม M&A ต่อ GDP โลกเพิ่มขึ้นเป็น 4.1% ในช่วงปี 2558-2562 จาก 2.8% ในช่วงปี 2553-2557 อย่างไรก็ตาม ในช่วงครึ่งแรกของปี 2563 มูลค่าธุรกรรม M&A ชะลอลงอย่างมากเนื่องจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ส่งผลให้หลายบริษัทชะลอการลงทุนและรอดูทิศทางของภาคธุรกิจหลังสถานการณ์คลี่คลาย ทั้งนี้ภาพรวม M&A ของโลกทั้งในมิติของภูมิภาคและอุตสาหกรรม แนวโน้ม M&A ในระยะถัดไป ตลอดจนทิศทาง M&A ของไทยที่กำลังเติบโตอย่างมีนัยสำคัญ มีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

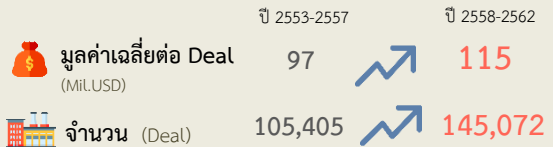
ภาพรวม M&A ของโลก

M&A มีบทบาทมากขึ้นต่อเศรษฐกิจโลก และมีมูลค่าสูงกว่า GDP ของหลายภูมิภาค

ขนาดและจำนวน Deal เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง

Cross Border M&A เผชิญความท้าทาย

M&A ของโลกสามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ๆ คือ M&A ภายในประเทศ มีสัดส่วนราว 70% และ M&A ระหว่างประเทศ (Cross Border M&A) มีสัดส่วนราว 30% อย่างไรก็ตาม เริ่มเห็นสัญญาณที่ Cross Border M&A ชะลอตัวลง ล่าสุดในปี 2562 มีสัดส่วนเหลือ 26% ซึ่งเป็นระดับต่ำที่สุดในรอบ 6 ปี สาเหตุสำคัญมาจากความไม่แน่นอนของปัจจัยแวดล้อมในการลงทุนระหว่างประเทศ เช่น สงครามการค้า การแยกตัวของสหราชอาณาจักรออกจาก EU (BREXIT) ปัญหาการเมืองระหว่างประเทศ นโยบายปกป้องการค้าภายในประเทศ (Protectionism) เป็นต้น

Cross Border M&A ของโลกมีสัดส่วนลดลง

(หน่วย : % ของมูลค่า M&A โลก)

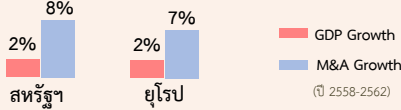

“ประเทศพัฒนาแล้ว ... ตลาด M&A หลักของโลก”

มูลค่าธุรกรรม M&A เพิ่มขึ้นในทุกภูมิภาค โดยเฉพาะภูมิภาคอเมริกาเหนือและยุโรปที่มีสัดส่วนรวมกันเกือบ 80% ของมูลค่า M&A โลก โดยเฉพาะในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาที่เศรษฐกิจใน 2 ภูมิภาคนี้ชะลอตัวอย่างมาก จึงเป็นโอกาสให้บริษัทต่างๆ ทั่วโลกทยอยเข้าไปทำธุรกรรม M&A เป็นจำนวนมาก ทำให้เห็นภาพที่มูลค่า M&A ใน 2 ภูมิภาคนี้โตสวนทางกับทิศทางเศรษฐกิจ

สัดส่วนมูลค่า M&A รายภูมิภาค (ปี 2558-2562)

M&A ในสหรัฐฯ และยุโรปโตสวนทาง GDP

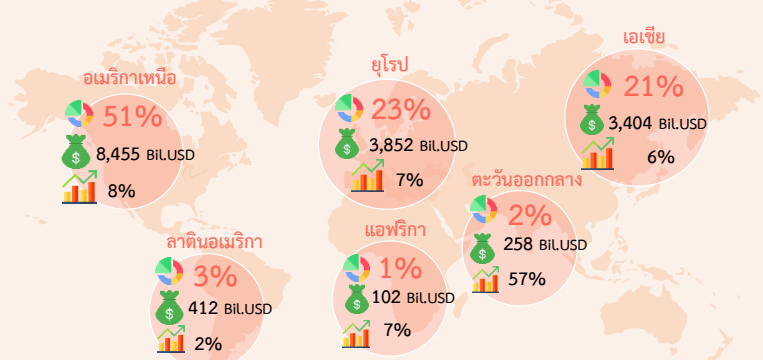
ที่มา : จำนวนโดยฝ่ายวิจัยธุรกิจ EXIM BANK จากข้อมูลของ Bloomberg และ IMF

ที่มา : จำนวนโดยฝ่ายวิจัยธุรกิจ EXIM BANK จากข้อมูลของ Bloomberg

หมายเหตุ : = สัดส่วนมูลค่า M&A ของภูมิภาค = มูลค่า M&A ของภูมิภาค

= Growth มูลค่า M&A ของภูมิภาค (%CAGR)

ข้อสังเกต : ในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา รัฐวิสาหกิจของซาอุดีอาระเบีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และกาตาร์ ทำ M&A ขนาดใหญ่ภายในประเทศ จึงทำให้มูลค่า M&A ของตะวันออกกลางขยายตัวสูง

“กระแส Tech-Disruption ดัน M&A กลุ่มเทคโนโลยีมาแรง”

ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา กลุ่มการเงิน อาหาร/เกษตร และเทคโนโลยี/สื่อสารการผลิต และพลังงาน เป็น 5 กลุ่มธุรกิจที่ได้รับความนิยมสูงสุดสำหรับการทำ M&A ของโลก อย่างไรก็ตาม กระแส Tech-Disruption นับเป็นปัจจัยเร่งให้กลุ่มเทคโนโลยีกลายเป็นธุรกิจดาวรุ่งสำหรับการทำ M&A ในระยะถัดไป สะท้อนจากอัตราการขยายตัวของ M&A ในกลุ่มเทคโนโลยีในช่วงปี 2558-2562 ขยายตัวสูงถึง 27% ขณะที่กลุ่มพลังงานที่เคยเป็นกลุ่มที่เติบโตสูงกลับขยายตัวเพียง 2% จากผลกระทบของปัญหาราคาน้ำมันโลกขบเขาในช่วงหลายปีที่ผ่านมา

สัดส่วนมูลค่า M&A รายอุตสาหกรรม (ปี 2558-2562)

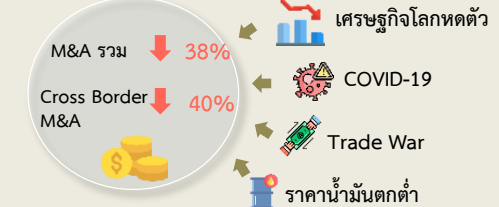
ที่มา : จำนวนโดยฝ่ายวิจัยธุรกิจ EXIM BANK จากข้อมูลของ Bloomberg

“หลายบริษัทรอดคลื่น COVID-19 สงบก่อนเริ่ม M&A รอบใหม่”

ผลกระทบจาก COVID-19 และความไม่แน่นอนของปัจจัยแวดล้อมทางเศรษฐกิจ เช่น เศรษฐกิจโลกชะลอตัว ราคาน้ำมันผันผวน เป็นปัจจัยบั่นทอนให้ M&A ในช่วงครึ่งแรกของปี 2563 หดตัวถึง 38% โดยหลายบริษัทรอดสถานการณ์หลัง COVID-19 คลี่คลาย เพื่อกำหนดกลยุทธ์ M&A รอบใหม่หรือมองหาบริษัทที่มีศักยภาพในระยะถัดไป ทำให้คาดว่า M&A จะกลับมาเติบโตอีกครั้งหลังสถานการณ์คลี่คลาย โดยเฉพาะในกลุ่มเทคโนโลยีและธุรกิจการแพทย์ สอดรับกับกระแส Tech-Disruption และเทรนด์ธุรกิจยุคใหม่หลัง COVID-19 ขณะที่ M&A ในประเทศมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นหลังจาก Cross Border M&A เผชิญความท้าทายจากหลายปัจจัย เช่น Trade War & Protectionism, Supply Chain Shock (COVID-19), Geopolitics, Reshoring (การถอนทุนและย้ายฐานกลับประเทศเจ้าของทุน)

อัตราขยายตัวของ M&A โลก ในช่วงครึ่งแรกของปี 2563

ที่มา : จำนวนโดยฝ่ายวิจัยธุรกิจ EXIM BANK จากข้อมูลของ Bloomberg

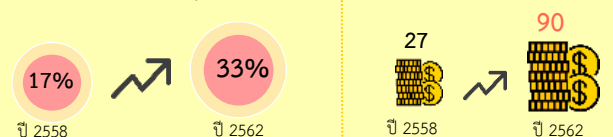
ข้อสังเกต : มีสัญญาณที่บริษัทจีนเริ่มถอนการลงทุนจากต่างประเทศ เห็นได้จากในช่วงครึ่งแรกของปี 2562 มีบริษัทจีนเริ่มขายหุ้น/สินทรัพย์ของกิจการในต่างประเทศ (Divestment) สูงสุดเป็นประวัติการณ์ ราว 4 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ ในจำนวนนี้เป็น การถอนการลงทุนจากสหรัฐฯ คิดเป็นสัดส่วนถึง 65% ของมูลค่าเงินลงทุนทั้งหมด ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลจากสงครามการค้า

“M&A เป็นเครื่องมือสำคัญในการขยายธุรกิจในตลาดต่างประเทศของไทย”

แม้ Cross Border M&A ของโลกเริ่มเผชิญความท้าทาย แต่บริษัทไทยมีแนวโน้มขยายการลงทุนในตลาดต่างประเทศด้วย M&A อย่างต่อเนื่อง เพื่อปลดล็อกจากข้อจำกัดภายในประเทศ เช่น ตลาดขนาดเล็ก ขาดแคลนแรงงาน และเทคโนโลยีไม่ทันสมัย เป็นต้น สะท้อนจากสัดส่วน Cross Border M&A ของไทยเพิ่มขึ้นแตะระดับ 33% ในปี 2562 จาก 17% ในปี 2558 ขณะเดียวกันมูลค่า Deal ก็มีขนาดใหญ่ขึ้นเฉลี่ยอยู่ที่ 90 ล้านดอลลาร์สหรัฐต่อ Deal ในปี 2562 จาก 27 ล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2558 หรือเพิ่มขึ้นถึง 2.3 เท่าภายใน 5 ปี ซึ่งเป็นที่คาดว่า การทำ M&A ของไทยมีแนวโน้มเติบโตต่อเนื่องในระยะถัดไป สอดคล้องกับเทรนด์การออกไปแสวงหาโอกาสธุรกิจใหม่ๆ ในต่างประเทศของบริษัทไทย

Cross Border M&A ของไทยมีสัดส่วนเพิ่มขึ้น (หน่วย : % ของมูลค่า M&A รวมของไทย) มูลค่า Deal เฉลี่ยเพิ่มขึ้นถึง 2.3 เท่า (หน่วย : MILUSD)

ที่มา : จำนวนโดยฝ่ายวิจัยธุรกิจ EXIM BANK จากข้อมูลของ Oxford

ที่มา : รวบรวมโดยฝ่ายวิจัยธุรกิจ EXIM BANK จากข้อมูลของ The Hotel Property Team, Indorama Ventures, Nikkei Asian Review, The Insider Stories

Disclaimer : ข้อมูลต่าง ๆ ที่ปรากฏเป็นข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายและการเผยแพร่ข้อมูลเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ในการให้ข้อมูลแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องเท่านั้น

โดย EXIM BANK จะไม่รับผิดชอบในความเสียหายใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการที่บุคคลนำข้อมูลนี้ไปใช้ไม่ว่าโดยทางใด

Icons made by Freepik, turkkub, Pixel perfect, Smashicons, Mynamepong, Skylick, Eucalyp, Smalllikeart, Kiranshastry, Icongeek26, Flat Icons, Icongeek26, Roundicons, Becris, Pause08,

Good Ware from www.flaticon.com

10 สิงหาคม 2563

ส่วนสื่อสารองค์กร ฝ่ายพัฒนาความยั่งยืนและสื่อสารองค์กร

โทร. 0 2271 3700, 0 2278 0047, 0 2617 2111 ต่อ 4120-4